

Students kā izglītojoša darba veicējs Covid-19 izraisītās krīzes apstākļos

Dr.chem. **Aira Aija Krūmiņa**
RSU Veselības psiholoģijas un pedagogijas katedra

Pētījuma mērķis

Novērtēt Veselības psiholoģijas maģistra studiju programmā studējošo prasmes izstrādāt izglītojošus materiālus un veikt psihoizglītojošu darbu attālinātu studiju un ierobežotas klātienes komunikācijas apstākļos.

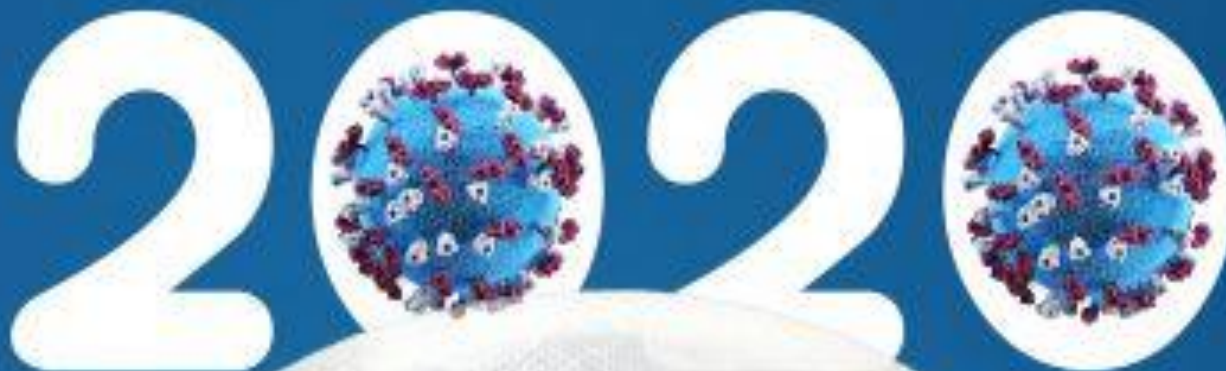

Pētījuma jautājumi

- Covid-19 pandēmija – drauds, izaicinājums vai vēl nebijusi iespēja – studiju procesam, prakses psiholoģijā īstenošanai?
- Vai, balstoties VPP datos – analizējot tos, studējošais var dot reālu un praktisku ieguldījumu Latvijas iedzīvotāju dzīvesspēka stiprināšanai?
- Vai un kā sniedzams emocionālais un psiholoģiskais atbalsts distancētas komunikācijas apstākļos?
- Kādas ir sabiedrības izglītošanā apgūtās un pilnveidojamās prasmes studenta redzējumā?

NAV IZŅĒMUMS

Izglītotākas un kritiski domājušas sabiedrības krīzes pārvar vieglāk

ĻAUJ SASKATĪT ACĪMREDZAMO

Draudus spēj novērst tikai zinātnē un pierādījumos balstītas pieejas

DRAUDS NE TIKAI VESELĪBAI

Imunitāti pret nedemokrātiskām tendencēm iegūst zinātkāra, aktīva, radoši domājoša un motivēta sabiedrība

COVID-19

KĀ IESPĒJA

Acumirkļa pāreja attālinātā režīmā - pirmais solis ceļā uz patstāvīgas studēšanas prasmēm, jaunām metodēm un **zināšanu sabiedrību**.

Dalībnieki

RSU Veselības psiholoģijas maģistra studiju programmā studējošie, kas studiju kursa

«Metodisko materiālu izstrāde un psihoizglītošana psiholoģijas praksē»
ietvaros

- 1) veica Rekomendāciju izstrādi sabiedrības atbalstam nenoteiktības apstākļos Covid-19 pandēmijas laikā un pēc tās;
- 2) ietvēra izstrādātās rekomendācijas psihoizglītojošās programmās un īstenoja tās psiholoģijas prakses laikā konkrētās mērķauditorijās (klātienē vai attālināti) atkarībā no kopējās situācijas valstī.

Students ceļā uz zināšanām

Students - profesionālis, kas

➤ **spēj, vēlas un prot**

patstāvīgi izglītoties (mācīties)
pats, izglītot citus;

➤ izmanto iespēju pieņemt
adekvātus lēmumus un jaunus
risinājumus;

➤ ir spēris izšķirošu soli savas
kritiskās domāšanas un
medijpratības attīstībā.

Instrumentārijs un procedūra

Liela apjoma datu
analīze un
izvērtējums

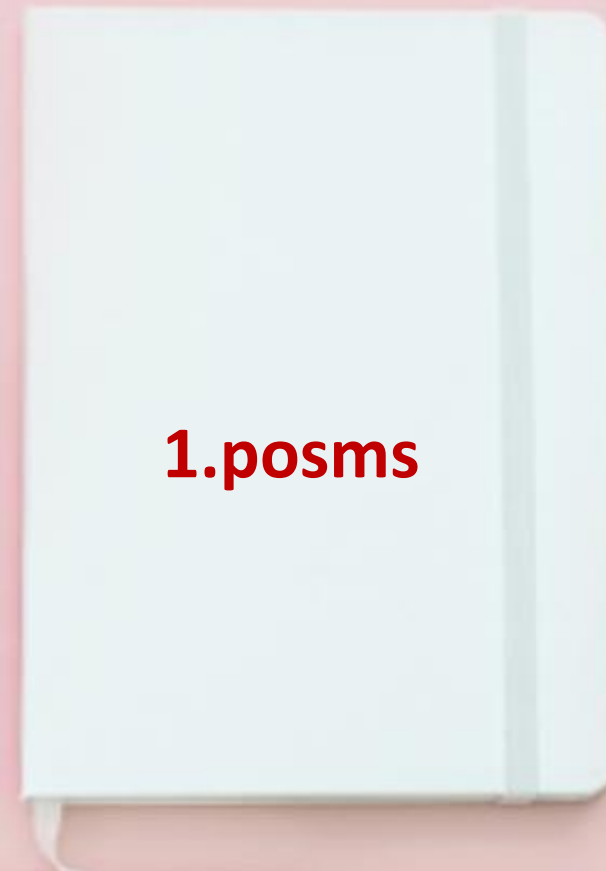

Zinātniskās
literatūras
atlase

**Rekomendāciju
izstrāde noteiktai
mērķauditorijai**

1.posms

Instrumentārijs un procedūra

Rekomendācijas
izglītojošas
programmas
saturā

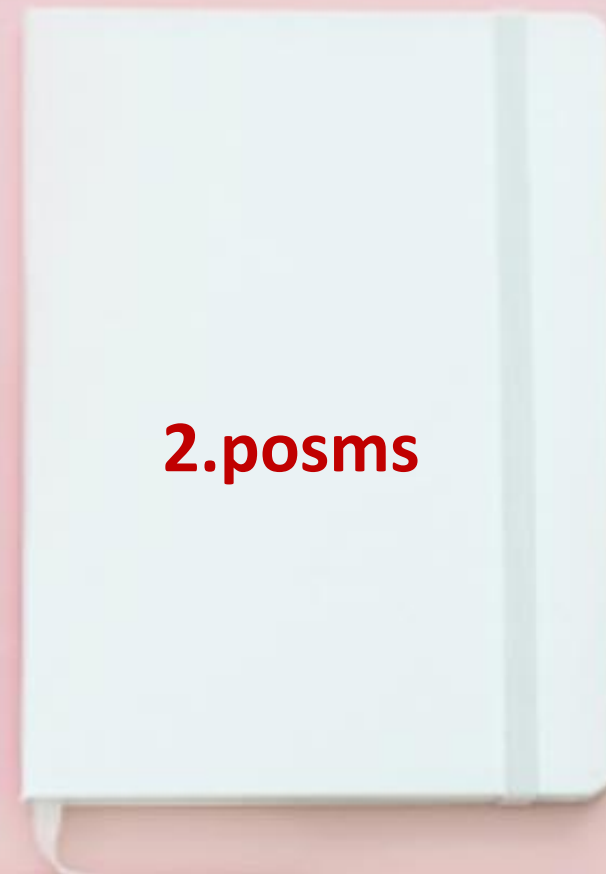

Psihoizglītojošas
programmas
aprobācija
praksē

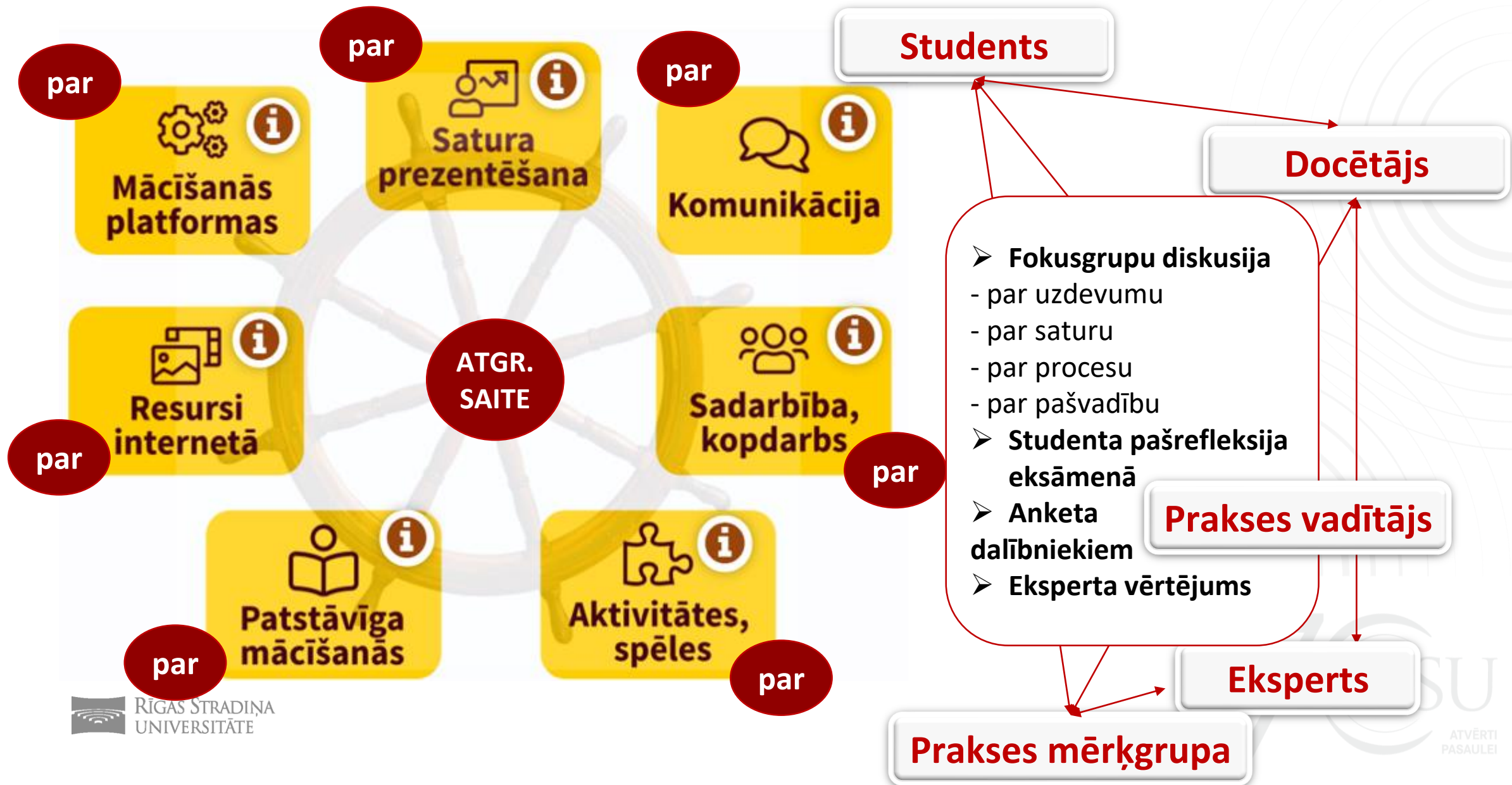

**Refleksija,
analīze,
izvērtējums**

2.posms

Metodes

Kritēriji

Datu atlase un apstrāde

Ticamība

Drošums

Korekti atlasīti un interpretēti zinātnisko pētījumu rezultāti

Psihoizglītojošo materiālu saturs

Zinātniski korekts

Tematiski atbilstošs

Vizuāli pievilcīgs

Tehniski kvalitatīvs

Ērti lietojams

Aprobācija

Atbilstoša mērķauditorija

Respondentu skaits

Atkārtojamība

Iespēja īstenot klātienē un attālināti

Analīze

Studenta pašrefleksija

Dalībnieku vērtējums

Eksperta vērtējums

leguvumi un ierobežojumi profesionālajā jomā

Ir iegūtas teorētiskas un praktiskas zināšanas par to, kā

- **organizēt, vadīt un izvērtēt** izglītojošu darbu konkrētās mērķauditorijās (ģimenēs, vecākiem ar bērniem, jauniešiem, studentiem, sportistiem, senjoriem, bezdarbniekiem, darba kolektīvos – pedagogi, kultūras pasākumu organizētāji, likumsargi, biroja darbinieki – u.c.), plānojot psihoizglītojošas aktivitātes klientiem ar dažādu iepriekšējo pieredzi;
- **izglīt**ot mērķauditoriju veselības uzturēšanas, veicināšanas un slimības aizkavēšanas jomā, vislielāko uzmanību veltot iedzīvotāju **dzīvesspēka saglabāšanai** Covid-19 krīzes radītajos nenoteiktības apstākļos;
- **izglīties** pašam un **pasargāt** sevi kā psiholoģiski, tā emocionāli.

- Mērķauditorijas atrašana;
- sevis reklamēšana un pozicionēšana;
- atšķirīgs lietotāju informācijpratības līmenis;
- minimāla pieredze darbā ar auditoriju attālināti.

Ieguvumi prasmju kontekstā

Fokuskusgrupu diskusijās paustais studentu viedoklis

Nosauciet 3 būtiskākās
prasmes, ko ieguvāt!

Kognitīvās prasmes 1. Atbilstošas zinātniskas informācijas atrašana un saprašana. 2. Psiholoģisko un pedagoģisko metožu pārzināšana un sasaiste. 3. Attālinātas izglītošanas pieredze.	Sociāli emocionālās prasmes 1. Savstarpējais atbalsts un sadarbība. 2. Pašdisciplīna, mērķtiecīgums, prasme savaldīt un vadīt savas emocijas. 3. Atvērtība pieredzei, pozitīvisms, labs garastāvoklis, humora izjūta.
VP profesionālās prasmes 1. Mērķauditorijas (klienta) vajadzību noskaidrošana. 2. Uzvedības pārmaiņu pamanīšana un intervenču veikšana. 3. Konsultēšanas teoriju lietošana (izvēle) praksē – konkrētā situācijā.	Digitālās prasmes 1. Prasme uztvert uz izstrādāt pašam savu digitālu saturu. 2. Grupas biedru savstarpējais atbalsts un sadarbība. 3. Prieks par to, ko iemācījos. Sapratu, kā jūtas pasniedzēji un skolotāji.

leguvumi un ierobežojumi attālinātu studiju un ierobežotas klātienes komunikācijas apstākļos

- Jauni izaicinājumi jaunu prasmju apguvei
- Komunikācija ar docētāju ir konkrētāka un efektīvāka
- Iemācījos novērtēt apkārtējo vispārcilvēciskās rakstura iezīmes
- Sapratu, ka visi esam līdzīgā situācijā
- Laika menedžments un finanšu ekonomija
- Iespēja studēt apvienojot ar darbu, maziem bērniem

- Pietrūka klātienes diskusiju
- Klātienes kontakta ar pasniedzējiem / kursa biedriem / mērķauditoriju
- Informācijas plūsma un tehniskas problēmas
- Kārdinājums nodarboties ar «blakus lietām»
- Pārāk daudz laika tiek pavadīts pie datora
- Papildus stress un veselības problēmas

Secinājumi

1. Covid-19 pandēmijas radītā krīze ir vērtējama kā izaicinājums, kā rezultātā VP maģista studiju programmā studiju prakses psiholoģijā ietvaros ir izstrādātas **plaša tematiskā spektra rekomendācijas**, kas ietvertas psihoizglītojošās programmās. Izvērtēti un analizēti **programmu aprobācijas rezultāti**.
2. Attālināta psihoemocionāla atbalsta sniegšanas iespējas atzinīgi vērtē abas iesaistītās puses: students – kā informācijas un atbalsta sniedzējs; klients – kā informācijas un atbalsta saņēmējs.
3. Izstrādātās psihoizglītojošās programmas un tajās ietvertais metodiskais materiāls ir **aktuāls, palīdzošs, lietojams ilgtermiņā** Latvijas iedzīvotāju dzīvesspēka stiprināšanai Covid-19 pandēmijas laikā un pēc tās.
4. **Personalizēta**, konkrētai mērķauditorijai adresēta izglītojoša **satura izstrāde, attālinātas konsultēšanas / izglītošanas** un **jaunu digitālo prasmju apguve** ir vērtīgākais ieguvums psiholoģijas prakses īstenošanai distancētas savstarpējās komunikācijas apstākļos studentu vērtējumā.

Prezentācijā izmantotie informācijas avoti

livari, N. Sharma, S., Ventä-Olkkonen, L. (2020). Digital transformation of everyday life - How COVID-19 pandemic transformed the basic education of the young generation and why information management research should care? National Library of Medicine. International journal of information management (June 27, 2020): 102183. DOI:10.1016/j.ijinfomgt.2020.102183

Latvijas zinātnes stratēģiskais pozicionējums (LZSP). <https://www.izm.gov.lv/lv/latvijas-zinatnes-strategiskais-pozicionejums>

Latvijas zinātnes stratēģiskā pozicionējuma pielietojums COVID-19 krīzes un radīto izaicinājumu kontekstā. https://drive.google.com/drive/folders/12zY7NbW1Z5-gLAD7pd__oQ0nMe1EAhJX

OECD Skills Strategy 2019: Skills to Shape a Better Future. <https://dx.doi.org/10.1787/9789264313835-en>

Strengthening the Governance of Skills Systems: Lessons from Six OECD Countries. <https://dx.doi.org/10.1787/3a4bb6ea-en>

Valsts pētījumu programma “Covid-19 seku mazināšanai” (2020). Projekta Nr. VPP-COVID-2020/1-0013 “Dzīve ar COVID-19: Novērtējums par koronavīrusa izraisītās krīzes pārvarēšanu Latvijā un priekšlikumi sabiedrības noturībai nākotnē»

Ar skatu nākotnē...

Spēja un vēlme mācīties

būs viena no noteicošajām personīgajām rakstura īpašībām un prasmēm 21.gadsimtā. Aizejot soli priekšā formālajai izglītībai, nozares profesionāļi (kā indivīda, tā uzņēmumu līmenī) būs tie,

- kas paši veidos savus Mastermind portālus,
- izstrādās savas izglītības platformas un programmas.

Šīs izglītības portāli būs plaši pieejami jebkuram cilvēkam pasaulē, kas nozīmē, ka **jebkurš varēs iemācīties jebko.**

Būs tikai jāprot **PIEDĀVĀT** un **ATRAST**.

Paldies par uzmanību!

AiraAija.Krumina@rsu.lv

